

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
Liczba punktów

.....
Pełna nazwa szkoły

WOJEWÓDZKI KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH

ROK SZKOLNY 2016/2017

ETAP DRUGI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 16 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je komisji przeprowadzającej eliminacje.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
5. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
6. Nie używaj korektora.

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 40.
Do następnego etapu
przejdiesz, gdy
uzyskasz co najmniej
32 punkty.

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

Zatwierdzam

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Ewa Zakos'cielna
mgr Ewa Zakos'cielna

Kurator Oświaty
w Lublinie
TMS
mgr Teresa Misiuk

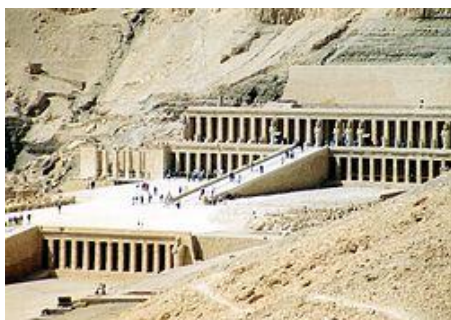
Zadanie 1. (1 p.)

W starożytnej Grecji odbywały się Igrzyska Olimpijskie. Komu były poświęcone? Podkreśl wybraną odpowiedź.

- a. Apollinowi
- b. Aresowi
- c. Zeusowi
- d. Atenie

Zadanie 2. (2 p.)

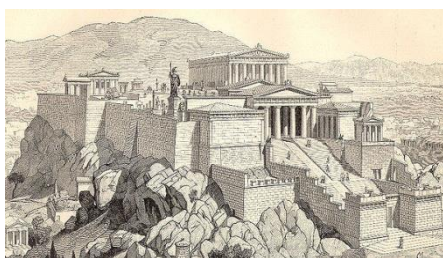
Na poniższych ilustracjach znajdują się dwa spośród siedmiu cudów świata starożytnego. Podpisz te ilustracje, na których znajdują się budowle określone mianem cudów świata starożytnego.

A.....

B.....

C.....

D.....

Zadanie 3. (2 p.)

A. Spośród wymienionych w ramce terminów wybierz ten, który jest związany z Grecją i wpisz w miejsce wykropkowane.

.....

bazylika, termy, panteon, Partenon, akwedukt

B. Spośród wymienionych w ramce postaci wybierz rzymskiego polityka i wpisz w miejsce wykropkowane.

.....

Perykles, Kimon, Pompejusz, Alkibiades, Solon

Zadanie 4. (2 p.)

W przywołanych dwóch fragmentach kroniki Galla Anonima kronikarz opowiada o narodzinach i śmierci dwóch polskich władców. Zidentyfikuj ich, wpisując imiona i przydomki w wykropkowane miejsca.

A. Pieśń o śmierci Bolesława. Ludzie wszelkiej płci i wieku! Wszystkie stany, spieszcie! Pogrzeb króla Bolesława w bólu dziś obaczcie! Nad wielkiego męża zgonem ze mną w płacz uderzcie! Biada nam, o Bolesławie! Gdzie twa sława wielka? Gdzie twe męstwo? Kędy blask twój? Kędy moc twa wszelka? Jeno lzy ma dziś po tobie Polska-rodzicielka!

.....

B. Bolesław, książę wslawiony, Z daru Boga narodzony, Modły świętego Idziego przyczyną narodzin jego. W jaki sposób się to stało, Jeśli Bogu tak się zdało, Możemy wam opowiedzieć, Skoro chcecie o tym wiedzieć.

.....

Źródło: Gall Anonim, *Kronika polska*, Wrocław 2003.

Zadanie 5. (6 p.)

Klasztory benedyktyńskie i cysterskie składały się ze stałych, niezbędnych do funkcjonowania, pomieszczeń. Nazwij pomieszczenia przedstawione na ilustracjach, dobierając terminy zamieszczone w ramce. Następnie wyjaśnij ich znaczenie, określając funkcję tych pomieszczeń.

A.....

B.....

C.....

D.....

Źródła ilustracji: *katedra –kamenpomorski.pl, wikipedia.pl*

krużganek, skrytorium, refektarz, kapitułarz

krużganek.....

skrytorium.....

refektarz.....

kapitułarz.....

Zadanie 6. (2 p.)

Wybierz i wpisz do tabeli odpowiednie cyfry oznaczające przyczyny albo skutki unii polsko-litewskiej w Krewie.

- 1) Powstanie biskupstwa w Wilnie.
- 2) Księstwa ruskie zagrażają Litwie.
- 3) Ślub Jadwigi i Jagiełły.
- 4) Krzyżacy atakują Żmudź.
- 5) Jagiełło wypuszcza jeńców polskich.
- 6) Szlachta polska marzy o ziemiach ruskich należących do Litwy.

Przyczyny	Skutki

Zadanie 7. (3 p.)

Na podstawie podanych informacji rozpoznaj władców polskich, których te informacje dotyczą. Wykorzystaj imiona i przydomki wymienione w ramce.

Wydarzenie	Władca Polski
1. Uzależnił od Polski Szczecin.	
2. Przyłączył do Polski Podole.	
3. Przyłączył do Polski dawną Ruś Kijowską.	
4. Utracił Kamieniec Podolski.	
5. Pod koniec jego panowania w Warszawie zaczęli rządzić Prusacy.	

Kazimierz Odnowiciel, Bolesław Krzywousty, Kazimierz Wielki, Kazimierz Jagiellończyk, Zygmunt August, Jan III Sobieski, Stanisław August, Michał Korybut Wiśniowiecki

Zadanie 8. (2 p.)

Które z wymienionych roślin dotarły do Europy z Ameryki w wyniku wielkich odkryć geograficznych. Podkreśl nazwy tych roślin.

pieprz, tytoń, wanilia, kartofle, imbir, pomarańcza,
kakao, bawełna, kukurydza, pomidor, cytryna

Zadanie 9. (3 p.)**Rozpoznaj wyznanie oraz jego twórcę.**

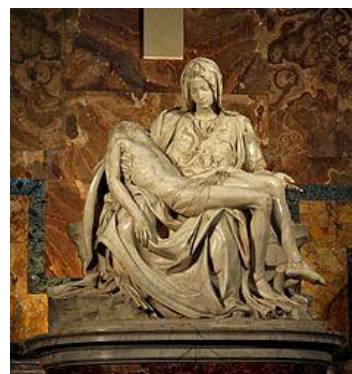
Charakterystyka	Nazwa kościoła (wyznania)	Twórca
1. Powstał w wyniku sporu o unieważnienie małżeństwa.		
2. Jego założyciel głosił zasadę przeznaczenia – los człowieka (jego zbawienie lub potępienie) są z góry określone przez Boga.		
3. W Augsburgu określono jego zasady.		

Zadanie 10. (3 p.)**Wpisz w wykropkowane miejsca nazwy okresów historii sztuki, w których powstały piety.**

A.....

B.....

C.....

Zadanie 11. (3 p.)**Na podstawie poniższego tekstu wymień obowiązki szlachty i króla.**

Szlachta, dzięki przywilejowi otrząsa się z resztek służb i powinności, które na niej i na posiadanej przez nią ziemi ciążyły. Wyzwoliła się z posług publicznych i wojskowych [...]. Ani „stróża” w zamkach, ani „stacje” królewskie lub urzędnicze ani postugi w czasie myśliwskich zabaw monarchy, ani budowa zamków obronnych i wszelkie inne „gminne i niskie” służby nie ciążyły na jej karku. Uwolniona od wszelkich danin, poborów i podatków, do żadnych opłat, pod jakimkolwiek pozorem i mianem zagniona być nie mogła.[...] zaś jako uznania nad sobą władzy panującego, przyjmie na siebie obowiązek płacenia corocznie po dwa grosze od każdego łanu kmiecego. Prócz tego szlachta bierze na siebie ciężar obrony krajowej dla odparcia całą siłą najazdu nieprzyjacielskiego. Gdyby wypadło królowi wyruszyć zbrojnie poza granicę państwa albo zetrzeć się orężnie z nieprzyjacielem, do niego należeć będzie wszelkie poniesione szkody w koniach, rynsztunku wynagrodzić i wykup z niewoli własnym ponieść kosztem.”

Źródło: Adolf Pawiński, *Sejmiki ziemskie*, Warszawa 1895.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (2 p.)

Poniższe ilustracje pochodzą z krakowskiego *Kodeksu Baltazara Behema*, który powstał w XVI wieku. W wykropkowanych miejscach wpisz zawody, które zostały przedstawione na ilustracjach.

A.....

B.....

C.....

D.....

Zadanie 13. (2 p.)

W lubelskim kościele pobernardyńskim znajduje się tablica poświęcona znanemu nadwornemu lekarzowi królów polskich Wojciechowi Ocze. Urodził się w roku 1537, zmarł w Lublinie w 1599. Na podstawie dat życia i ilustracji przedstawiających strony tytułowe jego dzieł rozwiąż zadania.

A. Wymień królów polskich, którzy panowali w czasie życia Wojciecha Oczi.

.....

B. W czym specjalizował się Wojciech Oczo jako lekarz?

.....

Źródło: bip.lublin.eu

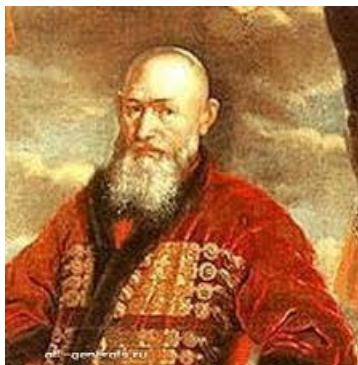
Źródło: www.pgi.gov.pl

Zadanie 14. (1 p.)

Przeczytaj fragment *Śpiewów historycznych* Juliana Ursyna Niemcewicza i rozpoznaj postać historyczną, o której pisze poeta. Następnie przyjrzyj się ilustracjom i podpisz tę, która przedstawia postać opisaną przez J. U. Niemcewicza.

*On jeden Szwedów najazdy hamuje,
W zamku krakowskim zawarty,
Tysięczne szturmy mężnie wytrzymał,
Szwed nieraz z klęską odparty,
Ściśniony głodem, gdy bramy otwiera,
Gustaw oglądać pragnie bohatera.*

Źródło: literat.ug.edu.pl

Źródło: wikipedia.pl

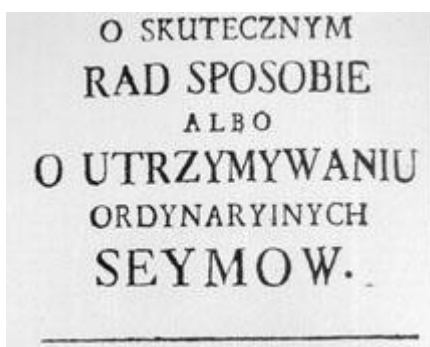
A.....

B.....

C.....

Zadanie 15. (3 p.)

Kto był autorem dzieła, którego strona tytułowa znajduje się poniżej? Posiłkując się wiedzą pozaźródłową, wyjaśnij powody nadania przez króla medalu.

W 1771 r. autor tego dzieła otrzymał od króla Poniatowskiego medal *Sapere auso*, czyli *Temu*, który odważył się być mądrym.

Źródło: encyklopedia.pwn.pl

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 16. (3 p.)

Przeczytaj fragmenty przywilejów dla szlachty z XV wieku oraz prawa o miastach z roku 1791 i napisz, na czym polegały zmiany w położeniu mieszczan w trzech dziedzinach (1 – prawo, 2 – posiadanie ziemi, 3 – służba wojskowa). Wpisz te zmiany w wykropkowanych miejscach.

Przyrzekamy też..., że żadnego ziemianina osiadłego za występki czy winę nie uwięzimy ani też nie polecimy uwięzić, ani też jakiegokolwiek przeciw niemu nie zastosujemy kary, o ile nie zostanie przez sąd słusznie skazany i wydany do rąk naszych lub starostów naszych [...].
(Przywilej jedleński 1430)

Poza tym stanowimy, aby mieszczanie i plebejusze skądkolwiek by pochodzili, miasta, wieś i pola i dobra... zasłużenie posiadający... obowiązkowo się ich pozbyli... aby na wyprawie wojennej czy w polu bitwy miejsca między rycerzami nie zajmowali... .
(Przywilej piotrkowski 1496)

1-mo Prawo kardynalne neminem captivabimus nisi iure victum (nikogo nie uwięzimy bez wyroku sądowego) na osoby w miastach osiadłe rozciągamy.
(Prawo o miastach z 1791 r.)

5-to Wolno odtąd jest i będzie każdemu mieszczaninowi dóbr ziemskich, jako i innej natury, dziedzicznym prawem nabywać, z zupełnym własności prawem posiadać i następcom swoim jako prawym dziedzicom one po sobie zostawiać [...]
(Prawo o miastach z 1791 r.)

8-vo W całym wojsku (prócz kawalerii narodowej) w każdym korpusie, regimencie i pułku dla obywatelów kondycji miejskiej będzie odtąd wolny wstęp do dostęgiwania się rang oficerskich stopniami.
(Prawo o miastach z 1791 r.)

Źródło: *Wiek XV –XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997; wikipedia.pl

1) Prawo

.....
.....
.....

2) Posiadanie ziemi

.....
.....
.....

3) Służba wojskowa

.....
.....
.....